

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Bohumila Hnízdila a JUDr. Marie Součkové v právní věci žalobce: **V. S.,** zastoupeného Mgr. Zbyňkem Stavinohou, advokátem se sídlem Brno, Joštova 4, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra,** se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně č. j. 55 Az 21/2003 - 40 ze dne 2. 12. 2003,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Včas podanou kasační stížností napadl žalobce (dále jen „stěžovatel“) nadepsaný rozsudek Krajského soudu v Brně, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí ministra vnitra č. j. OAM-2282/AŘ-2001 ze sne 21. 12. 2001. Tímto rozhodnutím bylo potvrzeno rozhodnutí Ministerstva vnitra č. j. OAM-67/LE-01-03-2001 ze dne 29. 5. 2001, kterým bylo podle § 25 odst. 1 písm. a) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (azylový zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále též „azylový zákon“), zastaveno řízení o udělení azylu, a rozklad stěžovatele proti tomuto rozhodnutí byl zamítnut. Soud po přezkoumání uvedeného rozhodnutí z hlediska uplatněných námitek dospěl k závěru o nedůvodnosti žaloby. Soud neshledal, že by se žalovaný dopustil stěžovatelem namítaného porušení zásady objektivní pravdy, nezjistil přesně a úplně skutečný stav věci a neprovedl všechna šetření nutná k objasnění všech okolností rozhodných pro náležité a řádné posouzení věci. Žalovaný v době vydání napadeného rozhodnutí vycházel z projevu vůle učiněného stěžovatelem, kterým byla

jeho žádost o azyl vzata zpět. Podle soudu zákon žalovanému neukládá povinnost ani oprávnění, aby v případech zpětvzetí žádosti prováděl šetření, z jakých důvodů tak žadatel o udělení azylu učinil. Žalovaný je naopak povinen respektovat projev vůle žadatele o azyl. Stěžovatel vzal svou žádost o azyl zpět v době, kdy již nebyl ve věznici, na tomto úkonu není podepsána sociální pracovnice věznice, paní P., nýbrž pracovník žalovaného, stěžovatel je vybaven jazykově, rozumí česky, při svém zpětvzetí žádosti si tedy podle soudu musel být vědom obsahu a následků takového jednání. Námitku stěžovatele, že zpětvzetí nebylo učiněno svobodně, tedy posoudil soud jako účelovou. Soud rovněž uvedl, že v případech, kdy je řízení o udělení azylu ukončeno procesním rozhodnutím (zde zastavením řízení), nerozhoduje se o meritu věci a není tedy třeba provádět jinak povinný pohovor k důvodům žádosti o udělení azylu. Zejména z uvedených důvodů krajský soud v souladu s § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) zamítl žalobu jako nedůvodnou.

V podané kasační stížnosti stěžovatel napadá rozsudek krajského soudu v celém rozsahu z důvodů, které označil jako důvody ve smyslu § 103 odst. 1 písm. b) a e) s. ř. s. Podle jeho názoru soud nevzal dostatečně v úvahu okolnosti, za kterých podepsal zpětvzetí své žádosti o azyl. Soud neprovedl stěžovatelem navržený výslech svědkyně P., která se měla vyjádřit k motivům podpisu stěžovatele pod zpětvzetí. Podle stěžovatele by bylo nelogické, aby tento úkon činil dobrovolně a o svobodné vůli, když k tomu neměl důvod. Stejně tak nelogické podle něj je, že za stěžovatelem do věznice přišel sám od sebe pracovník ministerstva s formulářem zpětvzetí. Právě k vysvětlení těchto logických rozporů navrhl stěžovatel výslech sociální pracovnice věznice. Naopak jediným rozumným vysvětlením jeho zpětvzetí žádosti je ze strany státních orgánů nabídnuté rychlé opuštění věznice. Celkově se stěžovatel domnívá, že krajský soud nedostatečně zjistil skutkové okolnosti nezbytné pro rozhodnutí o vážnosti, svobodě, a tedy i platnosti zpětvzetí žádosti o azyl, a proto navrhl Nejvyššímu správnímu soudu, aby kasační stížností napadený rozsudek zrušil. Zároveň požádal o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Ze správního spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že stěžovatel podal návrh na zahájení řízení o udělení azylu dne 28. 5. 2001. V něm uvedl, že rozumí česky, a požádal, aby azylové řízení s ním bylo vedeno v českém jazyce. Stěžovatel podle návrhu žije v České republice od roku 1997. Ve správním spise je založeno podání stěžovatele ze dne 29. 5. 2001, ve kterém stěžovatel prohlásil, že bere svůj návrh na zahájení řízení o udělení azylu zpět a potvrdil, že tento úkon učinil dobrovolně z vlastního rozhodnutí. Stejného dne pak žalovaný svým rozhodnutím řízení o udělení azylu s odkazem na § 25 odst. 1 písm. a) azylového zákona zastavil.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek Krajského soudu v Brně z hlediska naplnění stěžovatelem skutečně uplatněných důvodů podle § 103 odst. 1 písm. b) a d) s. ř. s. Vzhledem k tomu, že kasační stížností napadené rozhodnutí nebylo ani usnesením o zastavení řízení, ani usnesením o odmítnutí návrhu, nepřipadalo v úvahu, aby soud přezkoumával napadený rozsudek z pohledu § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji zamítl.

Soud předně nepřehlédl, že zpětvzetí návrhu na zahájení řízení o udělení azylu bylo učiněno s použitím vzoru, jenž byl ručně vyplněn a podepsán stěžovatelem. Tato skutečnost však nemá na posouzení účinku předmětného úkonu žádný vliv. Používání vzorů právních úkonů je totiž v právním životě běžnou praxí, neboť se jedná o racionalizační pomůcky usnadňující řešení problémů zejména tím, že uvádějí rubriky, které je nezbytné vyplnit,

omezují chyby a nejasnosti plynoucí z opomenutí a zajišťují, aby byl dodržen stanovený obsah i forma právních úkonů. Používání formulářů při písemných právních úkonech má své místo jak v právu soukromém, tak v právu veřejném. Rovněž v řízení o udělení azylu jsou vzory právních úkonů běžně používány, když např. formulářovou podobu má i samotný návrh na zahájení řízení. Takové úkony jsou standardními procesními úkony účastníků v řízení. Podle Nejvyššího správního soudu není důvod přistupovat jiným způsobem k úkonu, kterým žadatel o azyl formálně vyjadřuje svou vůli vzít zpět svůj návrh na zahájení správního řízení o udělení azylu, a tím zastavit probíhající správní řízení. Pokud je na formuláři podáno zpětvzetí návrhu, které je stěžovatelem vlastnoručně podepsáno a nevzbuzuje tedy žádnou pochybnost o tom, že obsahuje jeho projev vůle, není důvodu, aby s ním žalovaný, jemuž bylo adresováno, zacházel jinak, než jak předvídá procesní právní předpis. Žalovanému § 25 odst. 1 písm. a) azylového zákona ukládá, aby po obdržení takového návrhu řízení o udělení azylu zastavil. Podání, které v projednávané věci bylo stěžovatelem datováno 29. 5. 2001 a jím podepsáno obsahovalo zřetelně vyjádřený požadavek na ukončení řízení, veškeré údaje potřebné k identifikaci stěžovatele i řízení, jehož byl stěžovatel účastníkem. Žalovaný proto podle Nejvyššího správního soudu nepochybil, jestliže na základě tohoto podání řízení zastavil.

Stěžovatel ostatně ve své kasační stížnosti ani nezpochybňuje skutečnost, že zpětvzetí žaloby návrhu podepsal a že toto podání vyjadřovalo jeho tehdejší vůli; namítal nicméně, že tak učinil poté, co mu pracovnice věznice vysvětlila, že pokud vezme svůj návrh zpět, bude z vazby propuštěn po vyřízení nezbytných formalit, kdežto pokud tak neučiní, bude zde muset setrvat po celou dobu azylového řízení. V důsledku toho měl stěžovatel podle svých slov nabýt přesvědčení, že bude pro něj výhodnější vzít svůj návrh zpět. Takové tvrzení však dle Nejvyššího správního soudu není s to odvrátit právní účinky zpětvzetí návrhu. Z výpovědí stěžovatele je totiž zřejmé, že na stěžovatele nebyl vyvíjen žádný nátlak, když jej uvedená pracovnice věznice informovala o důsledcích jednotlivých variant jeho dalšího procesního postupu ve správním řízení. Z tvrzení stěžovatele nelze dospět k závěru, že by jej pracovnice věznice uvedla v omyl, pokud jde o důsledky úkonu zpětvzetí návrhu. Vzhledem k této skutečnosti lze dovodit, že zpětvzetí žaloby bylo učiněno svobodně, a naopak dovodit nelze, že by tento procesní úkon trpěl vadou, jež by způsobovala jeho neplatnost. Stěžovatel žije dlouhou dobu v České republice, rozumí velmi dobře česky, a proto krajský soud neměl důvod pochybovat o schopnosti stěžovatele porozumět obsahu a zejména významu svého kroku a rozhodnout se, zda možnosti naznačené pracovnicí věznice využije. Podle Nejvyššího správního soudu není rovněž bez významu, že stěžovatel byl již při podání žádosti o azyl v českém jazyce poučen o svých právech a povinnostech, včetně práva kdykoliv se obrátit na Úřad Vysokého komisaře Organizace spojených národů pro uprchlíky a kontaktovat další organizace zabývající se ochranou zájmů uprchlíků. Měl-li stěžovatel pochybnost o pravdivosti informací, které mu byly údajně poskytnuty ze strany pracovnice věznice, pak mu nic nebránilo v tom, aby požádal o pomoc tyto organizace. Z tohoto pohledu se Nejvyššímu správnímu soudu jeví provedení důkazu formou výslechu svědkyně, pracovnice věznice paní P., pro posouzení zákonnosti rozhodnutí o zastavení řízení jako nadbytečné. Krajský soud v Brně tedy nepochybil, jestliže v souladu s § 52 odst. 1 s. ř. s. rozhodl o tom, že tento důkaz proveden nebude.

Nejvyšší správní soud tedy nezjistil naplnění žádného z důvodů kasační stížnosti, a proto kasační stížnost dle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

Vzhledem k neprodlenému rozhodnutí ve věci samé a rovněž s přihlédnutím k § 78b odst. 1 azylového zákona, podle něhož se cizinci, který předloží doklad o podání kasační

stížnosti proti rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí ministerstva ve věci azylu a návrhu na přiznání odkladného účinku, udělí na žádost vízum za účelem strpění pobytu, nerozhodoval Nejvyšší správní soud samostatně o žádosti o přiznání odkladného účinku podané kasační stížnosti.

Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ze zákona (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Žalovaný správní orgán měl ve věci úspěch, nevznikly mu však náklady řízení o kasační stížnosti přesahující rámec jeho běžné úřední činnosti. Soud mu proto náhradu nákladů řízení nepřiznal (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 7. září 2005

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu